

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200189
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8821200189.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej, v spore žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, adresa na doručovanie: Allianz - Slovenská poisťovňa a. s., Oddelenie sporovej agendy, A. X, XXX XX B., proti žalovanému: C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpený: LENGVARSKÝ, s. r. o., so sídlom Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 53 859 821, v konaní o zaplatenie 6.514,43 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov na Topľou, č. k. 4C/2/2021-315 zo dňa 12.04.2022, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie, resp. prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„II. Žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6.514,43 eura s príslušenstvom. Žalobca odôvodnil svoj nárok tým, že dňa 03.03.2019 v Košiciach došlo prevádzkou motorového vozidla továrenskej značky Seat Cordoba, EVČ F. XXX G. vedeného žalovaným, k poškodeniu motorového vozidla továrenskej značky VW Touareg, EVČ B. XXX E.. Škodová udalosť bola spôsobená žalovaným v dôsledku nedania prednosti v jazde. Zavinenie žalovaného je zrejmé zo správy o nehode Okresného riaditeľstva PZ, dopravného inšpektorátu Košice ORPZ-KE-ODI-II-495/2019, ako aj zo správy o nehode spísanej účastníkmi škodovej udalosti. Vzhľadom na existenciu platnej poisťnej zmluvy uzatvorenej v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 381/2011 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení (PZP), žalobca uhradil poškodenému skutočnú škodu vzniknutú na poškodenom motorovom vozidle v celkovej výške 35.590,02 eura. Škoda spôsobená poisteným motorovým vozidlom a vznik škodovej udalosti nebola žalovaným oznámená v zákonnej lehote, a preto si žalobca písomnou výzvou voči nemu uplatnil regresný nárok v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. vo výške 6.514,43 eura, čo predstavuje 20 % zo sumy 32.572,15 eura, ktorý nebol uspokojený, a preto žalobca podal túto žalobu.

3. Súd prvej inštancie najskôr rozhodol o žalobe platobným rozkazom, č. k. 4C/2/2021-196 zo dňa 01.03.2021 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor. Odpor odôvodnil tým, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu poistného plnenia podľa § 12 ods. 1 a 2 písm. g) v zmysle zákona o PZP. Základným predpokladom pre vznik nároku na náhradu poistného plnenia nie je neoznámenie vzniku škodovej udalosti, ale skutočnosť, že k jej neoznámeniu došlo bez dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvodová správa k tomuto zákonu navyše hovorí o tom,

že za tieto „dôvody hodné osobitného zreteľa“ treba považovať „vážny dôvod“. V predmetnom prípade bola dôvodom skutočnosť, že žalovaný bol presvedčený o oznámení vzniku škodovej udalosti, pretože z obsahu telefonátu na asistenčnú službu je zrejmé, že jeho cieľom bolo okrem iného oznámenie jej vzniku. Žalobca vyzval žalovaného k nahláseniu až dva mesiace po tom, čo došlo k poistnej udalosti. Žalobca, podľa žalovaného využil jeho omyl vo svoj vlastný prospech.

4. Prvoinštančný súd uviedol, že právny zástupca žalovaného v rámci pojednávania konaného dňa 08.02.2022 poukázal na to, že podľa dôvodovej správy je účelom ustanovenia § 12, ods. 2 písm. g) zákona o PZP nárok na náhradu v prípade, ak sa predlí likvidácia poistnej udalosti, alebo ak vzniknú nejaké dodatočné náklady.

Zástupkyňa žalobcu trvala na tom, že ustanovenie § 10 ods. 1, písm. a) zákona o PZP ustanovuje povinnosť oznámiť škodovú udalosť do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky, čo je teda aj daný prípad. Ustanovenie § 12 v odseku 1 a ods. 2, ktoré sa vzťahuje ako na poisťovateľa, tak na poisteného, v písmene g) hovorí o tom, že poisťovateľ má proti poistenému nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré zaňho vyplatil z dôvodu spôsobenej škody prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti uvedené v § 10 ods. 1 až 4. Pokiaľ ide o tvrdené ospravedlniteľné dôvody, v žiadnom písomnom podaní nebol predložený žiaden dôkaz o tom, aby tu existoval nejaký ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý nedošlo k oznámeniu poistnej udalosti. Stres pri dopravnej nehode podľa žalobcu nie je ospravedlniteľným dôvodom a ani dôvodom hodným osobitného zreteľa.

Žalovaný vo svojej výpovedi nerozporoval skutočnosť, že jeho zavinením došlo k dopravnej nehode. Auto malo platné poistenie a po nehode zaplatil pokutu uloženú políciou. Uviedol, že vo chvíli, keď telefonoval mal pocit, že dopravnú nehodu nahlásil, pretože volal na asistenčné služby. Nemal v pláne nič zatajiť, ani zamlčať a rovnako reagoval na každú jednu výzvu, ktorá mu bola adresovaná. Bezprostredne po dopravnej nehode zavolať odťahovú službu, ktorej oznámil, čo sa stalo a kde sa to stalo. Odťahová služba dorazila na miesto nehody a pán B. z odťahovej služby zavolať na asistenčné služby. Žalovaný mal vedomosť o tom, že volá s asistenčnými službami, ale nevedel, že týmto spôsobom nie je možné nahlásiť škodovú udalosť. Na druhý deň išiel žalovaný so svojim otcom odhlásiť auto a zrušiť poistenie. Pracovník poisťovne sa ich opýtal, či je nahlásená škoda a oni odpovedali, že áno. Asi po troch mesiacoch ho poisťovňa kontaktovala s tým, aby nahlásil škodovú udalosť. Na otázku týkajúcu sa obsahu telefonátu, uviedol, že tuší, že tam boli dva telefonáty. Prvý hovor uskutočnil pán B. z odťahovej služby. Potom volali z asistenčnej žalovanému, na jeho telefón alebo telefón pána B. s tým, že nemá nárok na asistenčné služby. Na otázky týkajúce sa obsahu hovoru uviedol, že si to celkom nepamätá. Na otázku, či mu v rámci telefonátu s asistenčnou službou, potvrdil niekto informáciu, že došlo k nahláseniu poistnej udalosti z jeho strany, uviedol, že nikto mu nič nehovoril, ani že nahlasuje poistnú udalosť, ani že došlo k nahláseniu k poistnej udalosti.

Svedok H. B., zamestnanec odťahovej služby, vypovedal, že ho kontaktoval klient za účelom odtiahnutia vozidla z miesta nehody v B.. Auto bolo rozbité, vytiahli ho na odťahovku a telefonoval na asistenčné služby, za účelom preverenia limitu klienta, resp. či má nárok na odťah. Asistenčné služby chceli hovoriť s klientom, ktorého im následne dal k telefónu. Potom už nemal dôvod zaoberať sa hovorom. Naložil auto a pokračovali na adresu, na ktorú bol žiadaný odťah.

Zástupkyňa žalobcu uviedla, že z telefonického hovoru s asistenčnou službou je viac ako zrejmé, že sa hovor sa týkal výlučne toho, či v zmysle uzavretej poistnej zmluvy je vozidlo pripoistené aj na asistenčné služby a v rámci nich aj na odťah vozidla. Z obsahu telefonického komunikácie nevyplývalo to, aby išlo o nahlásenie poistnej udalosti. Dokonca operátor sa vyslovene pýtal na skutočnosť, či sa jedná o poruchu motorového vozidla, alebo či sa jedná o nejakú inú udalosť, či je vozidlo, ktoré bolo komunikované ako vozidlo na odtiahnutie, pojazdné, prípadne či je možné ho dopraviť po vlastnej osi a pod. Zo zvukového záznamu (hovoru s asistenčnou službou) je absolútne zrejmé, že tu nebola ani len minimálna snaha o nahlásenie poistnej udalosti, neodznala tam žiadna komunikácia a žiadna informácia, z ktorej by bolo možné usúdiť, že táto komunikácia sa viaže k nahláseniu poistnej udalosti. Pokiaľ ide o dôkaz - leták, ku ktorému sa mal dostať starý otec žalovaného, tak je potrebné upriamiť pozornosť na to, že je nevyhnutné riadiť sa poistnou zmluvou a rozsahom poistného krytia. Navyše takýto leták určite nie je súčasťou poistnej zmluvy a určite nebol ani súčasťou poistnej zmluvy, ktorá bola uzavretá v roku 2009. Takúto argumentáciu týkajúcu sa nejakej informovanosti ohľadom tohto letáku však žalovaný nepoužíval ani v argumentácii ohľadom sťažnosti, resp. podnetu na NBS na prešetrenie postupu poisťovateľa pri uplatňovaní postihu, a preto má žalobca za to, že už nech akýmkoľvek spôsobom sa žalovaný a v akomkoľvek čase dostal k predmetnému letáku, k tejto poistnej udalosti sa žiadnym spôsobom neviaže.

Navyše, v tomto letáku je úplne presne a jasne popísané k čomu, akej informovanosti slúži a v jeho záhlaví je uvedené aj to, že nejde o prípad, kedy by slúžil na nahlásenie poistnej udalosti.

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania skutkovo ustálil, žalovaný v dôsledku nedania prednosti v jazde spôsobil dňa 03. 03. 2019 dopravnú nehodu. Keďže pri nehode došlo aj poškodeniu jeho auta, zavolať odťahovú službu. Žalovaný prostredníctvom pracovníka odťahovej služby telefonicky kontaktoval infolinku asistenčných služieb poisťovne. Žalovaný spolu so svojim otcom v nasledujúci deň, t. j. 04. 03. 2019 navštívili pobočku poisťovne z dôvodu zrušenia poistnej zmluvy, keďže motorové vozidlo, na ktoré sa poistná zmluva vzťahovala bolo zničené. Na otázku pracovníka pobočky, či bola poistná udalosť nahlásená, mu žalovaný odpovedal, že asi áno, v domnení, že poistná udalosť bola riadne nahlásená telefonátom na číslo asistenčnej služby. Pracovník pobočky žalobcu ďalej túto skutočnosť neskúmal. Listom z 3. mája 2019 (doručeným 13. mája 2019), označeným ako „Výzva k nahláseniu škodovej udalosti“ bol starý otec žalovaného, ako poistník na základe poistnej zmluvy, žalobcom kontaktovaný s tým, že poškodený si u žalobcu uplatnil nárok na náhradu škody z PZP a že je v lehote 15 dní povinný oznámiť vznik škodovej udalosti. V nadväznosti na uvedené žalovaný ohlásil poistnú udalosť hneď v nasledujúci deň, t. j. 14. 05. 2019. Vzhľadom na existenciu platnej poistnej zmluvy uzatvorenej v zmysle príslušných ustanovení zákona o PZP, žalobca uhradil poškodenému skutočnú škodu v celkovej výške 35.590,02 eura vzniknutú na poškodenom motorovom vozidle. Keďže škoda spôsobená poisteným motorovým vozidlom a vznik škodovej udalosti v zákonnej lehote nebol oznámený, písomnou výzvou zo dňa 03. 09. 2019 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP. vo výške 6.514,43 eura, čo predstavuje 20 % zo sumy 32.572,15 eura. Uvedenú sumu žalovaný žalobcovi neuhradil.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že priznanie regresného nároku žalobcovi by bolo pre žalovaného neprimerane prísne a zistené skutočnosti považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa. Prihliadol na skutočnosť, že napriek nenahláseniu škodovej udalosti, u poškodeného nedošlo k spomaleniu alebo znemožneniu vysporiadania jeho nárokov. Zo zvukového záznamu usúdil, že údaje ktoré zamestnanec asistenčných služieb požadoval od zamestnanca odťahovej služby a ten následne od žalovaného, mohli vyvolať domnienku, že jeho povinnosti vo vzťahu k poisťovni boli splnené. Usúdil, že žalovaný k uvedenej situácii neprístupoval ľahostajne a neignoroval svoje povinnosti, pretože po výzve žalobcu, udalosť riadne nenahlásil, dokonca skôr ako si poškodený uplatnil u žalobcu škodu. Deň po škodovej udalosti osobne navštívil pobočku poisťovne za účelom odhlásenia vozidla, pričom pracovník pobočky poisťovne skutočnosť nahlásenia škodovej udalosti nepreveroval. Žalovaný síce porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o PZP, avšak za existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, nárok na náhradu poistného plnenia od žalovaného nevznikol.

7. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h), teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že v rozhodnutí absentuje dostatočné, relevantné a presvedčivé odôvodnenie. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, pretože neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia iba prerozprával argumenty strán sporu, v rozpore so skutkovým stavom odciťoval ustanovenia právnych predpisov a konštatoval určitý záver. Žalovaný si ako poistený nesplnil svoju zákonnú povinnosť nahlásiť žalobcovi poistnú udalosť v lehote do 15 dní od jej vzniku, pričom nesplnenie tejto zákonnej povinnosti nebolo preukázané žiadnymi výnimočnými a osobitnými okolnosťami. Následkom porušenia tejto povinnosti je vznik práva poisťovateľa uplatniť si nárok podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP. Žalobca poukázal na súdnu prax, rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/257/2009 a uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/181/2018. Uviedol, že zo súdneho spisu je zrejmé, že žalovaný mal dostatok informácií o tom, akým spôsobom a kde je možné nahlásiť škodovú udalosť. Tieto informácie dostával poistený v pravidelných intervaloch v období 9 rokov od roku 2010 do roku 2019 v rámci predpisov úhrad povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla k poistnej zmluve č. 8018349587. Žalobca ďalej uviedol, že už zo samotného významu slova asistenčná služba vyplýva, že sa nejedná o kontakt k nahláseniu škodovej udalosti. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil zvukový záznam hovoru s asistenčnou službou zo dňa 03.03.2019. Z jeho obsahu je zrejmé, že žalovaný sám nekontaktoval asistenčnú službu, ale pracovník odťahovej služby uskutočnil telefonický hovor výlučne za účelom zabezpečenia úhrady za odťah poškodeného vozidla. Žalovaný si z vlastnej iniciatívy privolať odťahovú službu PM CARS z Vranova nad Topľou. Túto skutočnosť potvrdzuje svedecká výpoveď H. B. zo dňa

08.02.2022. Zamestnanec asistenčných služieb musel vyžadovať údaje týkajúce sa poisťnej zmluvy a preverenia poisťného krytia, ktorými sú evidenčné číslo vozidla, číslo poisťnej zmluvy, VIN motorového vozidla, prípadne biela karta. Z komunikácie je zrejmé, že nezaznela ani jedna otázka týkajúca sa identifikácie poškodenia iného vozidla, miesta a času škodovej udalosti a údajov o účastníkoch nehody. Žalobca sa nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že veta, ktorá zaznela od pána B. v telefonickom hovore o tom, že chce nahlásiť jeden prípad, možno stotožniť s nahlásením škodovej udalosti. Žalobca namieta to akú dôkaznú silu pripísal prvoinštančný súd dôkazu, ktorým je stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 30.06.2020, ktorá reagovala na podnet žalovaného zo dňa 14.05.2020. Z oznámenia NBS1-000-049-724 vyplýva konštatovanie, že telefonické kontaktovanie asistenčných služieb poisťovateľa nie je možné považovať za hlásenie škodovej udalosti v zmysle zákona o PZP. Národná banka taktiež v stanovisku uviedla, že hovor bol uskutočnený výlučne z dôvodu informovania žalovaného o možnosti odťahu poškodeného vozidla žalovaného. Rovnako uviedla, že pri vyhľadanií pojmu „asistenčná služba Allianz“ nie je uvedené, že asistenčná služba slúži na nahlásenie poisťnej udalosti, ale definuje aké služby poisťovní ponúka a ako má poistený postupovať v prípade, ak ich chce využiť. Žalovaný mal 15 dňovú lehotu na riadne nahlásenie škodovej udalosti a nemusel tak konať priamo na mieste nehody, resp. bezprostredne po nej, keď mohol byť v strese. Žalobca poukázal na to, že ním predložené dôkazy jednoznačne preukazujú dôvodnosť nároku a žalovaný je ten, ktorý neunesol dôkazné bremeno. S poukazom na absolútne nesprávne vyhodnotenie dôkazov sa žalobca domáha zmeny rozhodnutia tak, aby súd v celom rozsahu žalobe vyhovel.

8. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za správne a riadne odôvodnené. V nadväznosti na odvolacie dôvody uviedol, že argumentácia žalovaného v tomto konaní nespočíva v tvrdení, že škodovú udalosť nahlásil v súlade so zákonom, ale tvrdí, že dôvod, pre ktorý tak neurobil, je za daných skutkových okolností potrebné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorého existencia má za následok, že nárok žalobcu nie je dôvodný. Ku stanovisku Národnej banky Slovenska uviedol, že predmetné stanovisko iba konštatuje, že telefonické kontaktovanie asistenčných služieb nie je možné považovať za súladné s ust. § 10 ods. 1 zákona o PZP a nerieši čo možno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa a preto tento dôkaz nemá právnu relevanciu. Žalovaný rovnako dal do pozornosti, že nejde o stanovisko Národnej banky Slovenska ale o názor samotného žalobcu, ktorý jej poskytol v rámci šetrenia podnetu.

9. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca a uviedol, že k opakujúcej argumentácii žalovaného sa už viac nebude vyjadrovať.

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. – Civilný sporový poriadok (CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (podľa ust. § 385 CSP a contratio) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie je nepochybné, že žalovaný spôsobil dopravnú nehodu tým, že nedal prednosť v jazde, čím závažným spôsobom porušil dopravné predpisy. Taktiež je nepochybné, že v zákonnej 15 dňovej lehote nenahlásil túto dopravnú nehodu ako poisťnú udalosť poisťovni v ktorej má uzavreté povinné zmluvné poistenie (žalobca). Predmetom odvolania je vyhodnotenie skutočností týkajúcich sa včasného nenahlásenia poisťnej udalosti s poukazom na ust. § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP, a teda či žalovaný bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil citované zákonné ustanovenie, t. j. nenahlásil poisťnú udalosť v lehote 15 dní od jej vzniku. Obrana žalovaného spočívala v tom, že bezprostredne po nehode privolať odťahovú službu a pracovník odťahovej služby kontaktoval asistenčné služby poisťovne z dôvodu, že zisťoval, či je v rámci poistenia krytý aj odťah motorového vozidla. K zisteniu týchto skutočností bolo samozrejme potrebné uviesť poisťnú zmluvu, resp. identifikovať predmetné vozidlo, v danom prípade vozidlo, ktorým bola spôsobená nehoda. Zisťovanie týchto skutočností ale nemožno, podľa názoru odvolacieho súdu, bez ďalšieho, považovať za nahlásenie poisťnej udalosti, keďže podstatou nahlásenia poisťnej udalosti je hlavne oznámenie údajov týkajúcich sa subjektu ktorému bola škoda spôsobená. Taktiež skutočnosť uvádzaná žalovaným, resp. jeho otcom, týkajúca sa toho, že nasledujúci deň boli v poisťovni zrušiť poisťnú zmluvu a pracovník poisťovne sa ich mal pýtať na to, či bola škoda nahlásená, práve naopak, svedčí v neprospech žalovaného, ktorý poisťnú udalosť nenahlásil bezprostredne po jej vzniku a vlastne ani nasledujúci deň, aj keď pracovník poisťovne preveroval, či je poisťná udalosť nahlásená, k čomu

mu oni uviedli, že je nahlásená, preto ani pracovník poisťovne nemal dôvod túto skutočnosť preverovať. Takéto ľahkovážne konanie nemožno hodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre nenahlásenie poisťnej udalosti. V tomto ohľade sa možno stotožniť s námietkou žalobcu, ktorý uviedol, že súd prvej inštancie v podstatne nekriticky prevzal tvrdenia žalovaného a z nich vychádzal pri závere o tom, že v danom prípade okolnosti týkajúce sa prejednávanej veci predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa a na základe nich žalobu zamietol.

12. Odvolací súd sa s týmto záverom nestotožňuje a k argumentácii žalovaného uvádza zhrňujúco ešte nasledovné: Právny zástupca žalovaného poukázal na to, že žalovaný mal vážny dôvod, pre ktorý vznik škodovej udalosti nenahlásil, a to, že bol presvedčený o splnení svojej povinnosti v deň nehody, pričom zo všetkých okolností prípadu má byť evidentné, že žalovaný nemal dôvod pochybovať o tom, že vznik poisťnej udalosti bol riadne oznámený, keďže oznámenie vzniku poisťnej udalosti žalobca umožňuje tiež telefonicky a pri komunikácii s asistenčnou službou žalovaný nebol nikým upozornený, že nekomunikuje so žalobcom a že mu neoznamuje vznik poisťnej udalosti. Takéto tvrdenie sa javí ako absurdné, keďže je nepochybné, že žalovaný, resp. pracovník odťahovej služby komunikoval s asistenčnou službou z dôvodu odťahu vozidla, nie z dôvodu nahlásenia poisťnej udalosti a pracovník asistenčnej služby určite nie je povinný upozorňovať volajúceho, že komunikuje s asistenčnou službou a nie so žalobcom, keďže samotný žalovaný inicioval hovor s asistenčnou službou. Právny zástupca žalovaného taktiež poukázal na to, že žalovaný bol následne sám kontaktovaný asistenčnou službou, ktorá mu poskytla informácie, ktoré sa mohli dozvedieť jedine z poisťnej zmluvy, t.j. jedine od žalobcu. K tomu odvolací súd uvádza, že je nepochybné, že žalovaný prostredníctvom pracovníka odťahovej služby poskytol informácie týkajúce sa jeho poisťnej zmluvy, avšak výlučne z dôvodu riešenia odťahu motorového vozidla v súvislosti s tým, či odťah vozidla je finančne krytý v rámci asistenčných služieb. Zároveň sa javí ako úplne logické, že po poskytnutí informácií asistenčnej služby jej pracovník preveril tieto skutočnosti a následne oznámil žalovanému, že v rámci asistenčných služieb nemá krytý odťah motorového vozidla. Právny zástupca žalovaného poukázal aj na to, že tento deň po vzniku poisťnej udalosti sám oznámil pracovníkovi pobočky, že škodová udalosť bola oznámená. Za týchto okolností teda ani pracovník žalobcu nemal dôvod upozorňovať, resp. vyzývať žalovaného na nahlásenie poisťnej udalosti, keďže tento sám uviedol, že poisťnú udalosť nahlásil. V tejto súvislosti sa javí opäť ako minimálne divné tvrdenie, že žalovaný nebol žalobcom upozornený na to, že k oznámeniu vzniku škodovej udalosti nedošlo napriek tomu, že v čase návštevy pobočky o tom žalobca musel mať vedomosť. Odvolací súd k tomu uvádza, že nie je povinnosťou žalobcu, teda poisťovne vyzývať a upozorňovať poisteného na splnenie svojej zákonnej povinnosti (nahlásenie poisťnej udalosti), pretože je to výlučne jeho povinnosť. Právny zástupca žalovaného tiež poukázal na to, že žalovanému, ani jeho starému otcovi ako poisťníkovi nebola doručená žiadna výzva k nahláseniu poisťnej udalosti napriek zaužívanej praxi žalobcu. K tomu odvolací súd uvádza, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel žalovaný, resp. jeho právny zástupca k záveru, že sa má jednať o zaužívanú prax, pričom je opätovne potrebné poukázať na to, že nebolo povinnosťou žalobcu vyzývať žalovaného, resp. poisťníka k nahláseniu poisťnej udalosti, pričom žalobca tento dôvod mohol mať prvýkrát až v čase, keď si poškodený uplatnil voči nemu nároky, ktoré mu neboli uhradené z jeho havarijného poistenia. A keďže žalobca nemal nahlásenú poisťnú udalosť, nemohol vysporiadať nároky poškodeného, pretože až nahlásením poisťnej udalosti a uznaním viny poisteného (žalovaného) je poisťovňa oprávnená vysporiadať za neho na základe uzatvoreného poistenia nároky poškodeného.

13. Pokiaľ bolo súdom prvej inštancie konštatované, že neskoré hlásenie nehody zo strany žalovaného nemalo vplyv na včasné odškodnenie poškodeného, tak v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že poškodený si uplatnil škodu na svojom vozidle z titulu havarijného poistenia a až keď si poškodený vo vzťahu k žalobcovi uplatnil ďalšie nároky, ktoré neboli kryté havarijným poistením (nárok na zaplatenie spoluúčasti, nákladov za prenájom náhradného vozidla, resp. ujmu z titulu znehodnotenia vozidla), tak až vtedy žalobca vyzval žalovaného, resp. majiteľa vozidla na nahlásenie poisťnej udalosti, keďže dovtedy žalobca nemal dôvod vyzývať žalovaného, resp. prevádzkovateľa vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, na nahlásenie poisťnej udalosti. Za týchto okolností, teda, že nároky poškodeného mohli byť zo strany žalobcu uspokojené až po nahlásení poisťnej udalosti, je zrejmé, že neskoré hlásenie poisťnej udalosti malo vplyv na včasné odškodnenie poškodeného, čo predstavuje ďalšiu okolnosť svedčiacu pre dôvodnosť nároku žalobcu.

14. V konaní bolo preukázané, že žalovaný porušil povinnosť v zmysle ust. § 10 ods. 1 písm. a) zákona o PZP písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní od jej vzniku, t. j. od 03. 03.

2023. Telefonický hovor na asistenčné služby nemožno považovať za nahlásenie škodovej udalosti a žalovaný si túto povinnosť splnil až po doručení výzvy žalobcu dňa 14.05.2019. Odvolací súd je toho názoru, že dôvody na ktoré prihladol súd prvej inštancie neboli spôsobilé privediť úplné zamietnutie žaloby a upriamuje pozornosť súdu na jeho moderačné právo, ktorým je možné primerane upraviť nárok uplatnený žalobcom. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že priznanie výšky regresného nároku by bolo pre žalovaného neprimerane prísne opierajúc sa o princíp proporcionality, na ktorého aplikáciu upriamil pozornosť vo svojom náleze predostrel ústavný súd (III. ÚS 90/2021). Ústavný súd však zároveň pripustil možnosť moderačného práva súdu, pri zachovaní princípu primeranosti a proporcionality.

15. Súd prvej inštancie, aj keď správne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil a zároveň dostatočným nevysporiadaním sa s argumentáciou žalobcu mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 písm. b), c) CSP predmetný rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Pri závere o danosti nároku žalobcu, bude úlohou súdu prvej inštancie skúmať jeho výšku, pričom okolnosti, ktoré prezentoval súd prvej inštancie môžu mať vplyv na určenie výšky, nie základu nároku, s ohľadom na už citované moderačné právo súdu založené na princípe primeranosti a proporcionality, keďže uplatnená suma sa skutočne javí za daných okolností ako neadekvátne a neproporcionálne. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na aplikáciu právnych záverov vyplývajúcich z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 31.1.2019, sp. zn. IV.ÚS 377/2018, a teda, že pri určení výšky regresu musí brať do úvahy, výšku sumy vyplatené z titulu povinného zmluvného poistenia, okolností, za ktorých škoda vznikla a taktiež pomery toho, kto škodu spôsobil.

17. Vo vzťahu k funkcii regresného nároku odvolací súd navyše uvádza, že právo postihu proti poistenému má mať funkciu výchovnú, čiastočne aj represívnu, ale nikdy nie funkciu devastačnú, likvidačnú, ohrozujúcu život a existenciu poisteného a jeho rodiny. Za ústavne akceptovateľnú možno považovať úvahu, že regresná náhrada má plniť výchovný účel, a nie likvidačný účel, pričom musí byť zároveň primeraná a proporcionálna. Vzhľadom na tieto kritéria, je podľa názoru odvolacieho súdu, v prednávanej veci možné účel regresnej náhrady dosiahnuť aj nižšou sumou, než je žalobcom uplatnená suma.

18. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).